

prima instanță: D.Gherman
instanța de apel: E.Ababei, N.Matveeva, G.Polivenco

DECIZIE

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Iulia Oprea, Ion Corolevski,
Tatiana Vieru, Nicolae Clima

examinînd cererea de recurs declarată de către societatea cu răspundere limitată „Svantevit Grup”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată „Svantevit Grup” împotriva societății cu răspundere limitată „Lepton” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2013, prin care apelul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Svantevit Grup” a fost admis și casată hotărîrea Judecătoriei Soroca din 19 iunie 2012, cu emiterea încheierii prin care cererea a fost scoasă de pe rol,

c o n s t a t ă

La 12 august 2011, societatea cu răspundere limitată „Svantevit Grup” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Lepton” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea cererii reclamantul SRL „Svantevit Grup” a invocat că la 23 septembrie 2008 cu pîrîtul a fost încheiat contractual de vânzare cumpărare.

În conformitate cu contractual, reclamantul a livrat marfa pîrîtului în sumă de 116516,87 lei, fapt confirmat prin factura fiscală din 01 iulie 2009.

Conform p. 7.2. a contractului nominalizat, dacă litigiu nu se poate hotărî pe cale amiabilă, apoi părțile își rezervă dreptul de a se adresa în judecată.

Reclamantul și-a onorat obligațiunile ce i-au revenit din contract, fără a fi depuse careva pretenții din partea pârâtului.

Astfel pârâtul nu și-a onorat obligațiile, neachitând datoria în sumă de 116516,87 lei până în prezent, de aceia confirm art. 619 CC, obligațiilor pecuniare li

se aplică dobânzi pe perioada de întârziere , constituind cuantumul de 9 % peste rata dobânzii prevăzute de art. 585 CC dacă legea sau contractual nu prevede altfel.

Conform contractului, SRL „Lepton” urma să achite suma datorată pînă la 31 decembrie 2008, însă suma datorată nu a achitat-o pînă în prezent.

Pentru încălcarea condițiilor contractuale , pârâtului conform p. 5.3. i-a fost calculată penalitatea în mărime de - 104760 lei.

Conform art. 619 CC, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada de întârziere, cuantumul dobânzii fiind de - 9 % peste rata dobânzii prevăzute la art. 585 CC, suma fiind calculată de 39615,73 lei.

Pentru a clarifica litigiu pe cale amiabilă, pârâtului i-a fost remis la 19 aprilie 2011 o pretenție cu solicitarea achitării sumelor datorate.

Cere reclamantului, SRL „Svantevit Grup” încasarea sumei datorate pe contract în mărime de - 116516,87 lei, suma penalității în mărime de -104760 lei, dobânda de întârziere în mărime de-39615,73 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Soroaca din 19 iunie 2012 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2013, apelul declarat de către SRL „Svantevit Grup” a fost admis, fiind casată hotărîrea primei instanțe cu emiterea încheierii prin care cererea a fost scoasă de pe rol.

La 17 mai 2013, SRL „Svantevit Grup” a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Recurentul, SRL „Svantevit Grup”, în motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată la examinarea pricinii eronat a aplicat legea materială, nu a constatat pe deplin circumstanțele care au o importanță pentru soluționarea pricinii, prin ce a emis hotărîre ilegală.

În special, s-a invocat că la data de 26 februarie 2013 avocatul, SRL „Svantevit Grup” era în imposibilitate de a se prezenta în ședința instanței de apel , fiind plecat de urgență în deplasare, însă instanța de apel contrar prevederilor art. 206 alin.(5) CPC, a respins cererea de amânare a ședinței instanței de judecată, prin ce a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și cu trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei SRL „Svantevit Grup” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Lepton” cu privire la încasarea sumei datorate pe contract în mărime de 116516,87 lei, suma penalității în mărime de - 104760 lei, dobânda de întârziere în mărime de 39615,73 lei și cheltuielile de judecată.

Instanțele ierarhic inferioare de judecată au emis hotărîrile sus enunțate.

S-a constatat, că instanța de apel prin decizia sa din 26 februarie 2013 a admis apelul declarat de către SRL „Svantevit Grup” și a casat hotărârea Judecătorei Soroca din 19 iunie 2012, cu emiterea încheierii prin care cererea SRL „Svantevit Grup” a fost scoasă de pe rol.

Ca temei de emiteră a deciziei sus enunțate instanța de apel a invocat că SRL „Svantevit Grup” nu a respectat procedura prealabilă prevăzută de pct.7.1 din contractul de vânzare – cumpărare încheiat între SRL „Svantevit Grup” și SRL „Lepton”, iar la dosar lipsesc careva probe ce ar confirma expedierea pretenții și recepționarea acesteia de către SRL „Lepton”.

Potrivit p.7.1 din contractul menționat, care a servit pentru instanța de apel ca temei de scoatere a cererii de pe rol, ambele părți vor întreprinde măsurile necesare pentru soluționarea litigiilor apărute pe calea tratativelor, iar prin p. 7.2. a contractului, dacă litigiu nu se poate hotărî pe cale amiabilă, apoi părțile își rezervă dreptul de a se adresa în judecată.

În același timp, conform art. 617 alin. (1), (2), lit. a), c) dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

Nu este necesară somație în cazul în care este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației, dacă părțile au convenit expres că debitorul este în întârziere la expirarea termenului la care trebuia să execute, fără îndeplinirea vreunei formalități.

Din contractul menționat rezultă că este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației – 31 decembrie 2008, iar prin pp. 5.2,5.3 este stabilit expres că debitorul este în întârziere la expirarea termenului la care trebuia să execute, fără îndeplinirea vreunei formalități.

Aceste circumstanțe nu au fost verificate de instanța de apel, concluziile fiind făcute incorect despre obligativitatea respectării procedurii de somație doar în baza p.7.1 din contract, care a generat ca soluție scoaterea cererii de pe rol fără a fi examinat fondul cauzei, fără a ține cont la acest capitol de prevederile legale.

De asemenea, în urma examinării actelor cauzei, rezultă că, urmare a depunerii cererii de apel de către SRL „Svantevit Grup”, instanța de apel a stabilit termenul spre examinare pe data de 29 ianuarie 2013.

La data de 29 ianuarie 2013, instanța de apel a amînat ședința instanței de apel pentru data de 26 februarie 2013, pentru ca reprezentantul SRL „Svantevit Grup” să prezinte la ședința următoare aviz de recepție în original de expediere a pretenției fără dată și pentru a înștiința reprezentantul intimatului pentru clarificarea unor noi întrebări apărute (f.d.76-78).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 26 februarie 2013 (f.d.859, cît și deciziei recurate, reprezentantul recurentului și reprezentantul intimatului în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, iar cererea de amînare a ședinței instanței de apel depusă de către reprezentantul SRL „Svantevit Grup” – Victor Rusu, a fost respinsă, ca fiind depusă fără probe ce ar confirma imposibilitatea neprezentării motivate a reprezentantului în ședința instanței de apel.

În conformitate cu art. 206 alin. (5) CPC, neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea pricinii. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța poate amâna o singură dată judecarea pricinii din cauza neprezentării motivate a reprezentantului acestuia.

În asemenea circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel nu a creat condiții obiective întru soluționarea justă a cauzei, or, potrivit art. 211 CPC, în cadrul examinării pricinii în fond, președintele ședinței este obligat să creeze condiții pentru ca participanții la proces să-și expună considerentele referitor la circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, să facă completări și să prezinte probe în condițiile prezentului cod.

În acest scop, judecătorul trebuie, după caz, să elucideze împreună cu participanții la proces circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și să cerceteze probele din dosar. Tot odată, în speță a fost depusă cererea de amânare a ședinței instanței de apel, iar instanța de apel reieșind din prevederile art. 206 alin.(5) CPC, sus menționat, urmă să amâne ședința de judecată în vederea ocrotirii dreptului recurentului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 CEDO.

La rejudecare urmează a se ține cont de cele expuse în decizia dată și de a crea condiții obiective și reale participanților la proces pentru realizarea drepturilor lor procedurale și în baza probelor pertinente administrate, raportate la legea materială ce guvernează raportul juridic litigios, să emită o hotărîre legală și întemeiată.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Svantevit Grup”.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății cu răspundere limitată „Svantevit Grup” împotriva societății cu răspundere limitată „Lepton” cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iulia Oprea

Ion Corolevschi,

Tatiana Vieru

Nicolae Clima